

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

FENT CARRERANY

MARIA DE LA SALUT

ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA
DE MALLORCA

Número 147

Any XII

NOVEMBRE, 1998

*** VISITA OFICIAL DEL
PRESIDENT JAUME MATAS**

*** FENT CARRERANY
ENVOLTANT EL PUIG ROIG**

*** ELS SETÈ DIA DÉU CREÀ
ELS ESCACS**

*** CONVOCAT EL X CERTAMEN
DE FOTOGRAFIA FENT
CARRERANY**

Sumari

Editorial i sumari	2
Excursió al Castell d'Alaró	3
Volta al puig Roig	4
El plaer de beure	4
Poema lliure dedicat a Miquel Rosselló	6
Al meu amic Ramón	7
De viatge, amb Viatges Martel	8
Un somni	8
Bullit de Notícies	10
Demografia. Telèfons d'interès	12
El temps.	13
Poemes d'en Rosselló	14
Semblança i grandesa de Maria Rosa Estaràs	15
Versos afectuosos per a Miquel Rosselló	15
Al setè dia Déu creà els Escacs	19
X certamen de fotografia Fent Carrerany	20

FOTOGRAFIES:

Onofre Sureda Ribas
Club d'Escacs de Maria de la Salut

PORTADA:

Superior: Pont Romà sobre el torrent de Sant Jordi, a Pollença

Inferior: Cara nord del Puig Roig.

EDITORIAL

El president de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, Jaume Matas, ens ha visitat. Què en treurem però de la visita? Com sempre, i sobretot dins el món de la política, hi ha opinions per a tots els gustos, sempre depenent del color ideològic del qui les emet. La nostra opinió, per tant, serà una més dins aquest ventall, intentant que sigui el més imparcial possible.

Que la màxima autoritat de les Illes s'acosti al nostre poble, als veïnats, per a conèixer-lo d'aprop, per assabentar-se dels seus problemes, no pot ser mai negatiu. Això s'ha de veure com un acte normal i un ha d'esperar que en un futur no molt llunyà, es posi fil a l'agulla per a solucionar els problemes que se li han presentat. Recordau la pel·lícula de Berlanga "Bienvenido, Mister Marshall"? Alguns veïnats s'han sentit així com es retratava a la pel·lícula.

Però també hi ha hagut altres lectures de la visita. N'hi ha que han pensat que en poc temps hi haurà eleccions. I que el president no té la cadira assegurada i que cal treballar per a aconseguir-la. I que el votant té molt en compte el contacte personal amb el líder polític (això quan s'està indecís i sembla que són aquests els qui donen les victòries i les derrotes) i, per si no se'n recorda, se li envien les fotografies que li han fetes amb el president.

Però nosaltres pensam que no és una cosa ni l'altra. O... un poc de cada cosa. Amb la visita s'aconsegueixen els dos objectius: acostar-se als problemes i fer electoralisme. Però si amb això aconseguim un bé per al nostre poble, benvingut sigui el president i tot el seu seguici.

Desitjam hàgiu passat una bona i profitosa per a tots jornada entre nosaltres, president.

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzá
Joan Gelabert Mas
Margalida Mas Vicens
Miquel Morey Mas
Onofre Sureda Ribas

Francesc Grimalt, Miquel Oliver i Roig, Lluç Matas, Miquel Rosselló i Quetglas, Joan Guasp i Jeroni Bergas Ferriol

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY

Fax: 971-525585 c/e: fentcarrerany@premsaforana.com
Sant Miquel, 11 07519- Maria de la Salut

IMPRIMEIX: Gràfiques SIBA
Santa Margalida

Nº DEPÓSIT LEGAL: PM-457/1986

La redacció de Fent Carrerany
no es fa responsable de les
opinions dels qui hi escriuen

Feim Carrerany...

EXCURSIÓ AL CASTELL D'ALARÓ

DIA.- 22 de novembre de 1998

HORA PARTIDA.- 8'30 h. a Sa Plaça des Pou.

Partirem amb cotxes de Maria i arribarem a Alaró, on els deixarem. Agafarem la carretera d'Alaró a Orient fins arribar al camí que puja al Castell, a l'altura del Km. 1.

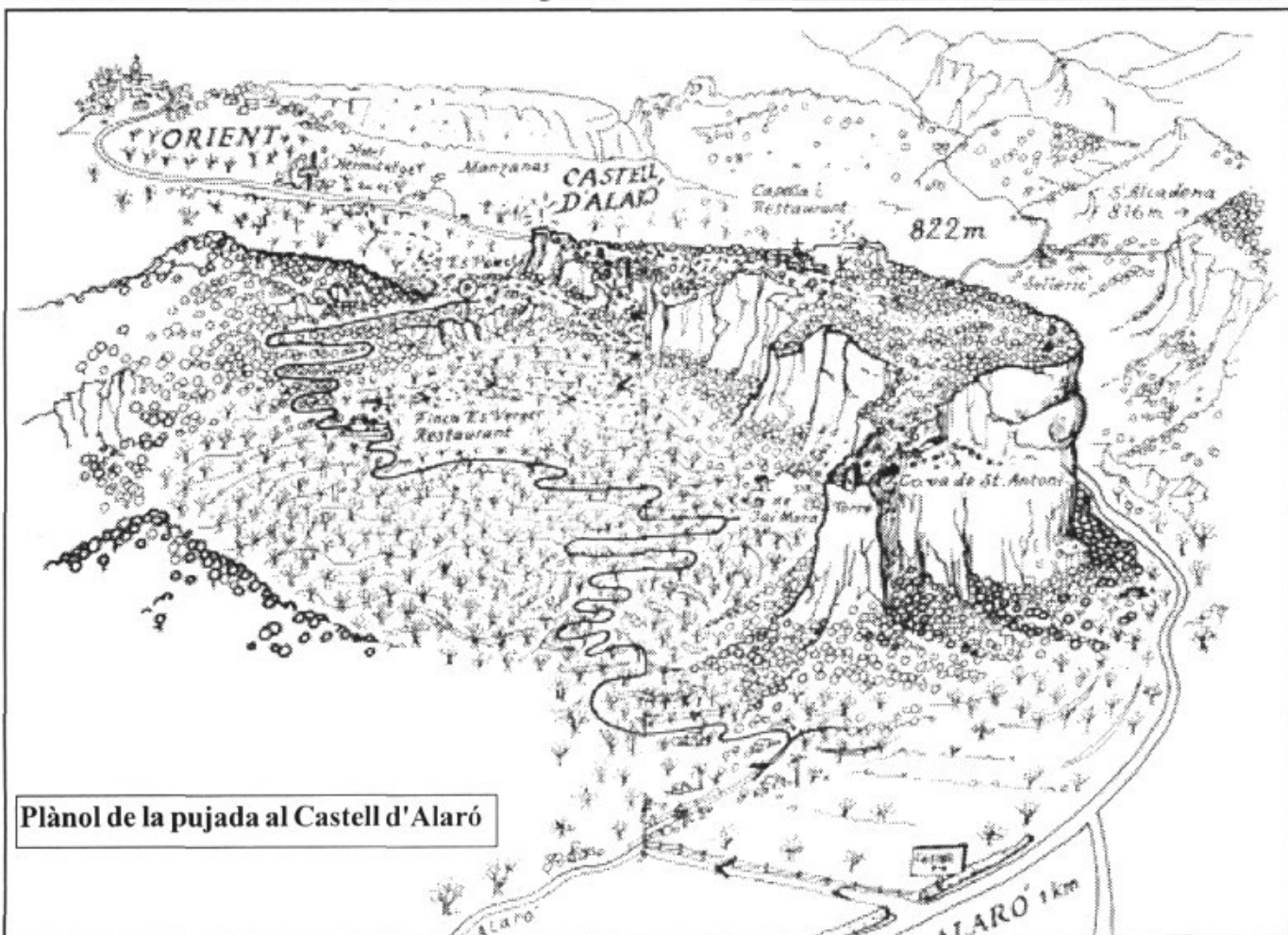
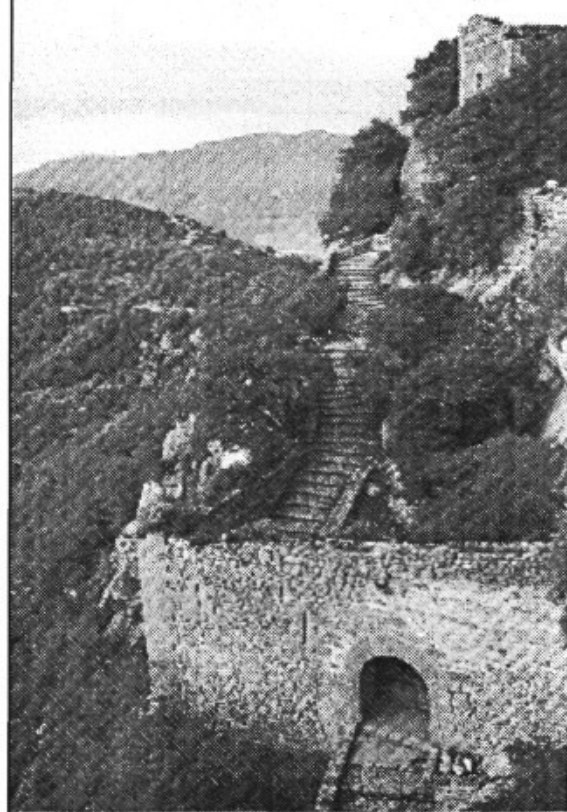
El Castell d'Alaró es troba al cim del Puig d'Alaró, amb una alçada de 822 m. i des d'ell se domina practicament tota l'illa de Mallorca.

És una excursió apte per a totes les edats, no és molt difícil i la durada serà aproximadament d'unes cinc hores entre anar i tornar.

Al Castell hi ha un restaurant on és pot dinar, l'opció del dinar és lliure, tant si es vol dur pa taleca com anar al restaurant.

L'any 1285 el Castell fou assatjat per les tropes d'Alfons III, en la lluita amb el seu oncle Jaume III per rebatar-li el Regne de Mallorca. En aquesta batalla en Guillem Cabrit i en Guillem Bassa defensaren el castell fins que es varen veure obligats a rendir-se, i els seus torturadors els mataren torrant-los damunt unes graelles.

El Castell i els seus voltants

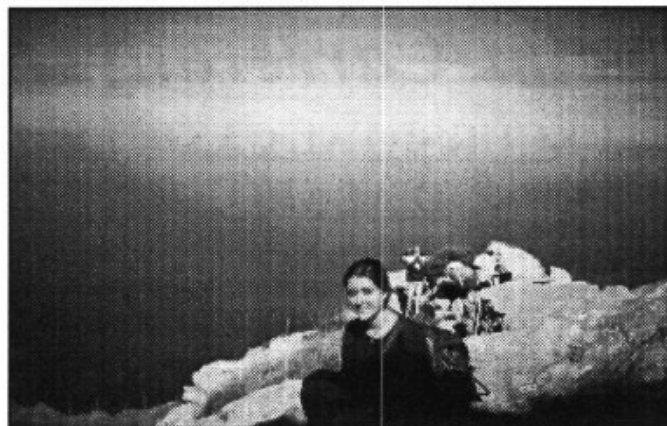
Plànol de la pujada al Castell d'Alaró

VOLTA AL PUIG ROIG

El passat dia 25 d'octubre un bon grapat de carreranyers i carreranyeres, donàrem la volta al Puig Roig. Passàrem la quarantena. Aquesta vegada el trasllat fins a la possessió de Mossa el férem en cotxes particulars.

Allà haguérem de canviar els plans, perquè teníem previst començar i acabar la volta a Mossa però ens digueren que així no es podia fer i que havíem d'arribar fins a Lluc. Per això, duguérem uns quants cotxes fins al monestir i tornàrem tots els conductors amb un altre, per a facilitar els trasllats.

Ja passaven les deu quan partírem, ja berenats. Passàrem per Mossa i ascendírem fins el coll dels Ases, per un caminó de cabres. La pujada deixa veure unes meravelloses vistes de la Serra de Tramuntana. Des del coll i fins arribar al Cosconar, sempre ens acompanyà el mar. Un dels llocs més bells és l'anomenat Morro de sa Vaca. Al mateix temps que nosaltres, també feren la volta molts de grups de turistes alemanys.

A les dues del migdia ja havíem arribat tots a les cases des Cosconar. Aquí vàrem dinar i descansar una miqueta. El sol que ens va acompanyar tot el temps feu que tenguéssim major sensació de cansament.

La tornada des Cosconar a Lluc la férem molt aviat. Partírem a les tres i a les cinc ja érem tots a Lluc.

En resum, cansats però encantats. Per gaudir d'aquells paisatges s'ha de fer d'aquesta manera.

EL PLAER DE BEURE

LA VICALANDA 1994

Negre criança

Les famosíssimes Bodegas Bilbainas, creadores dels coneguts vins Viña Pomal i Viña Paceta, entre d'altres, el juny de 1997 i després d'una OPA amistosa, han passat a formar part del grup Codorniu, del qual sobren els comentaris. Al cap davant d'aquest celler s'hi troba el prestigiós enòleg José Hidalgo, el qual amb la seva sola presència és capaç de millorar qualsevol vi.

Aquest de què parlarem avui és un dels Riojas més encertats. La Vicalanda s'ha elaborat a partir de la varietat reina d'aquella zona, el cep Tempranillo, conegut ja pel nostre lector i per gran part del panorama vitícola espanyol. Després de romandre un any en bóta de roure i dos en criança reductora en botella, n'ha resultat un vi de color cirera. Per via olfactiva es troben un conjunt de sensacions formades per notes de cuir, fruites del bosc i tocs especials. En boca, és tànic i equilibrat amb un final de fruita madura.

Preu aproximat de venda al públic: 1.700 ptes.

Bodegas Bilbainas

C/ Estación, núm.3

26200 Haro (La Rioja)

Tel: 941310147 Fax: 941310706

A part d'això, voldria recordar i insistir als resturadors que els vins negres es beuen entre 15° i 20°C, i no a 25° o 30°C, com se serveixen molts cops, per mor de l'equivocada ides de que els vins negres no es posen a la nevera. Si això és necessari, sí que s'ha de fer. És un error que quan es demana, en un restaurant, que es posi el vi desitjat una estoneta al frigorífic, es miri

el client amb aires de prepotència i admirat de la ignorància de la gent. Vivim en una zona on els vins agafen unes temperatures exagerades i aquestes s'han de reduir.

Francesc Grimalt

LA VICALANDA 1994

Negre criança

ALBET I NOYA

Col·lecció 96

Blanc

Albet i Noya constitueix un dels cellers més interessants del Panadès, degut a que els seus vins solen ser gairabé sempre un encert, tant en les elaboracions de blancs com de negres, la qual cosa té, per a mi, encara més mèrit.

El celler Albet i Noya fou fundat l'any 1980, i en aquest relativament curt període de temps, el Penadès ja se li ha fet petit, i s'ha embarcat en noves aventures introduint-se en altres DO, com per exemple la que ara està tant de moda: el Priorat.

El vi del qual parlarem està fet amb Macabeu, varietat que se sol utilitzar per elaborar vins blanc joves o bé escumosos en bóta de roure i presenta un color groc palla amb reflexos llimona. En nas, dona sensacions de flors i de fruita. En boca és sec i càlid, amb un retronasal que recorda la fruita.

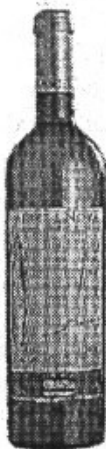
El seu preu aproximat és de 1.900 ptes

Albet i Noya

Can Vendrell, s/n

08739 Subirats (Barcelona)

Te.: (93) 8994056. Fax: (93) 8994015

ALBET I NOYA
Col·lecció 96
Blanc

AGUSTÍ TORELLÓ MATA

Cava

Gran reserva extra brut

D'un temps ençà, la major part dels consumidors de cava han deixat de banda els caves semisechs, la majoria d'una qualitat que deixa molt que desitjar, presents malauradament, en batejos, primeres comunions, noces i altres festivitats; l'única cosa interessant que tenen aquests caves són les senyoretes que surten als anuncis publicitaris. Ara, però, els coneixedors es decanten per bruts o bruts

nature, on es poden apreciar les virtuts del cava, i qualche vegada algun defecte, sense que el sucre n'emascari el contingut. És per aquest motiu, que els consumidors mallorquins d'escumosos sabran apreciar la qualitat del cava protagonista d'aquestes retxes, sense enyorar en absolut els semisechs.

Agustí Torelló és tan conegut en el món del cava com ho pugui ser Ronaldo en el món del futbol. Autor del llibre "El cava i jo", ha elaborat caves tan interessants com el Kripta, famós entre altres coses, per la seva original ampolla.

El cava Agustí Torelló prové del cupatge de les típiques varietats Perellada (50%), Macabeu (40%) i la resta Xarel·lo, oblidant-se per complet del cep Chardonnay, del qual el senyor Torelló n'és un acèrrim detractor. Després d'un període de cria de tres anys, el cava resultant és d'un color groc pàl·lid. El nas és potent, amb sensacions de fruita madura. En boca, el carboni està molt ben conjuntat, és fresc i lleuger, amb un final net.

Voldria recordar que, un cop degollat el cava i posat en el mercat, no té cap sentit guardar-lo, ni tant sols en bones condicions, ja que tots els escumosos no milloren sinó tot el contrari.

El seu preu aproximat de venda és de 1300 ptes.

Agustí Torelló

La Serra, s/n. 08770 Sant Sadurn d'Anoia. Penedès

Tel: 93 891 1173 Fax 93 891 26 16

Francesc Grimalt

AGUSTÍ TORELLÓ MATA
Cava
Gran reserva extra brut

POEMA LLIURE DEDICAT A MIQUEL ROSSELLÓ

Miquel, com puc estranyar
que fessis de "mediador"
com passà en aquell any,
que per aconseguir un guany,
per a Maria, el millor,
mogueres un governador
-en Rodríguez de Valárcel-
el que amb una cridada
que donà,
el batle mobilitzà,
i els altres darrera d'ell;
aquells regidors de capada,
que anant de coa abaixada
i amb el cul de rosegor,
caminaren en bandada
somialt amb el traïdor
que els fes aquella trastada.

I repetesc:

Com m'és d'estranyar, Miquel,
si sabent com estàs
impedit de moviments
tu tens "erenys" suficients
i amb uns mots tots plens de mel
aconsegueixes interessar,
a tan guapa com no hi ha,
personatge d'admirar,
com és na Rosa Estaràs.

T'admiram els teus amics
pel coratge i fortalesa
que demostres cada dia
i mai no hi serà demés
perquè no és cap endemesa
arriscar-se a "tocar"
gents de les que qualcú dirà
que ni en broma es pot mesclar
amb les nostres "impureses".

Però el que és intel·ligent
-i d'aquests també n'hi ha-
sap distingir el bon humor,
la ironia, i amb amor
fer ús de la cortesia,
congratulant-nos que un dia
gràcies a la democràcia
ja desterrarem la por.

I ja que estam inspirats
anem feny composicions.
Digues: per quines raons
una revista cultural
ha de mesclar el que és normal,
just, seriós i formal
amb no sé què d'eleccions?
I suposar que els homenatges,
festes, bauxes i diversions
que gaudirem aquests dies
a la FIRA D'OCASIONS,
s'emprarien perquè algú
sortís allà a figurar,
oblidant que saber estar
al seu lloc, sempre serà
més que ostentació, CORATGE.
I, ara, Miquel estimat,
digues si l'encert o no:
a què sempre serà millor
acostar-se a el calor
d'allò que és sa i honrat?
Tenir el que és bo al costat
no és senyal de pressumpció!
El qui no sap què pensar
si és `pres d'alguna mania,
ni podria emprendre un dia
com a aquell capellà
que en sortir a predicar,
dubtà si improvisar
o si de cor recitar
la reiterada lletania.
I ja ho digué aquell Caporal:
-enc que no anàs de per berbes-
és bo i ha de ser normal
que entre els galls d'un corral
hi hagi "CONTRASTE DE PARECERES".
Però -dic jo- una cosa és discrepar
i l'altre és voler mesclar
el blat amb les gramaneress.
I refrent a sobtar,
Miquel, què vols que et digui:
Mira sempre en caminar,
i si qualque cosa veus que falla
torna enrere aquella passa
com enrere va tornar,
aquell home d'admirar,
Sant Pau, glòria que no passa.

Miquel: m'alegra que conservis el coratge i l'humor.
Endavant! No sé quan aniré a visitar-te, però compliré,
t'ho prometo. Una abraçada del teu amic.

Maria, 12 d'octubre (Dia de la mare de Déu del
Pilar) de 1998.

Miquel Oliver i Roig

AL MEU AMIC **RAMON (q.e.p.d.)**

Fa exactament tres anys, un mes i set dies que te vaig adreçar la primera carta, després d'un any i nou mesos de la teva anada cap a l'altre món. Aquella vegada te comunicava, tot contrariat, que a pesar d'haver pressionat allà on tocava, després de tant de temps d'haver presentat aquella sol·licitud que tu em confiaves, pocs dies abans de deixar-nos i adreçada a les autoritats municipals, demanant en representació de la majoria dels antics alumnes del mestre Madrigal, l'acompliment del que enteníem com una obligació moral, com era dedicar un carrer al nostre mestre; malgrat, repetesc, les meves repetides empentes, no havia aconseguit més que promeses.

IDÒ BÉ, amic Ramon:

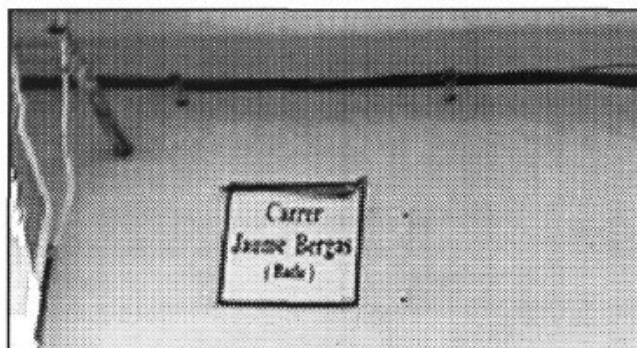
Avui, 27 de setembre (Diada de la Fira d'Ocasí de Maria) de 1998, tenc la satisfacció de comunicar-te que aquella petició oficial (la nostra demanda referent al carrer a dedicar al nostre mestre) s'ha vist atesa i acomplida. A les sis del capvespre del dia d'avui, he tenguut la gran honra, juntament amb els companys, Rafel "Perete" i Rafel "Ferrioli" de descobrir la placa on hi figura retolat en lletres majúscules: CARRER ANGEL MADRIGAL (Mestre). Placa adherida a la façana de l'Escola de Dalt donant nom a un carrer tot envoltat d'oliveretes que és una meravella; obert fa poc temps per a gaubança de tot un poble (el nom del nostre mestre aferrat a una escola sempre serà un orgull que ens omplirà de satisfacció; no demanàvem res més; per això és que, emocionat t'he de dir: FEINA FETA, Ramon!)

I perquè sé que t'ha d'agradar, afegiré que convidat pels presents a l'acte, vaig tenir l'honor de dirigir unes paraules al respecte. I no se'm va ocórrer més que, en lloc d'agrair l'atenció a les autoritat municipals que honraven l'acte amb la seva presència, "barrejar-los", encara que carinyosament, perquè, vaig dir, essent de l'escola d'en Madrigal, entenia que agrair pel que no era més que la satisfacció d'un deure, es podria interpretar com a "besar mans"; cosa que no va amb nosaltres. Els vaig dir que JA ERA HORA!; que no s'havia fet més que complir amb l'obligació de tornar al seu lloc allò que un dia uns ignorants equivocats, que no representaven ningú perquè no havien estat elegits pel poble, havien volgut esborrar. Vaig afegir que, per tant, una administració com la d'avui, democràticament elegida pels mariers, allò que demostrava era saviesa, ja que atenia allò que el poble demanava. I com que tots sabem que la immensa majoria dels mariers ja fa molt de temps que demanaven el que avui s'ha duit a terme, hem de dir solament que això és ser dignes.

Vaig aprofitar també per dedicar un record a tants i tants companys absents com tu i que d'estar aquí

haguéssiu disfrutat d'acompanyar-nos en tan bella cerimònia. En primer lloc vaig citar el més avantatjat alumne d'en Madrigal, que com saps em referesc al teu gran amic Martí "Trinxet", seguit per en Pep "Catinc", en Pere "de son Canet", en Xisco Alomar, en Nofre Sureda, en Jaume "Pastor", en Tomeu "Blanquet", en Toni "Porret", en Toni "Catinc", en Toni Pira, en Martí Fiol, en Joan "de Roqueta", en Toni "Ferriole", en Toni "de son Porret", en Pere "Cotó", en Gaspar Gual i altres...

També vaig voler recordar aquell que tan esforçadament va ajudar el nostre mestre, l'amo en Pere Colombram, el de la cèlebre frase: AQUÍ NO HAY TUTIAS!, que no volia dir altra cosa que allà NO HI

Una de les noves plaques dels carrers, aquest dedicat a Jaume Bergas, batle.

HAVIA PARTS I QUARTS! i la ditxosa CAVIL·LA, que avui sabem que volia dir: ESTUDIA SI NO HO SAPS! Volia contar alguna d'aquelles anècdotes tan celebrades respecte del nostre mestre, com per exemple, aquella de l'escopidora (te'n recordes?), quan tenint-nos reunits al voltant de la seva taula ens anava fent preguntes, avançant, qui ho sabia, a aquell que no havia sabut respondre, i que en una ocasió (el mestre era un fumador empedreït) en llançar la llosca del cigarret no encertà l'escopidora que hi havia a uns metres, i que quan el meu germà Pep en iniciar un moviment d'inclinació amb la intenció de recollir aquella llosca per dipositar-la al seu lloc, fou aturat per la forta veu del mestre, que cridà: ¡QUIETO RAPAZ! LA PORQUERÍA ES MÍA. ¡NUNCA TE REBAJES ANTE OTRO HOMBRE! i aixecant-se de la cadira va anar a recollir la llosca i la dugué a depositar a l'escopidora. Volia contar més coses curioses i sempre instructives respecte d'aquell home que tants de senyals imborrables ens va deixar, però l'emoció em traïcionà i vaig quedar tancat... podent acabar, dient: A VÓS, MESTRE, ANGEL MADRIGAL GÓMEZ, solament us diré que SI LA LLAVOR QUE SEMBRÀREU DONÀ BONS FRUITS, ÉS PERQUÈ ABONÀREU EL TERRENY AMB SUBSTANCIOSA LLACOR.

Res més, Ramon. Amb la satisfacció del deure acomplert, s'acomia el teu amic que te recorda sempre.

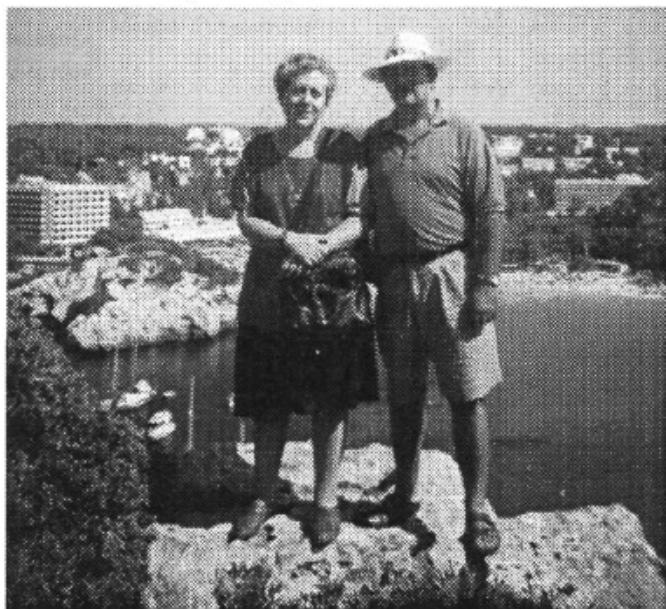
Maria, 27 de setembre de 1998.

Miquel Oliver i Roig

De Viatge, amb *Viatges Martel*

Viatges Martel sortejarà un viatge per a dues persones, entre totes les fotografies recents de viatges publicades

a Fent Carrerany al llarg del 1997.

12.- N'Onofre i na Joana Maria a Menorca el passat estiu

"Un somni"

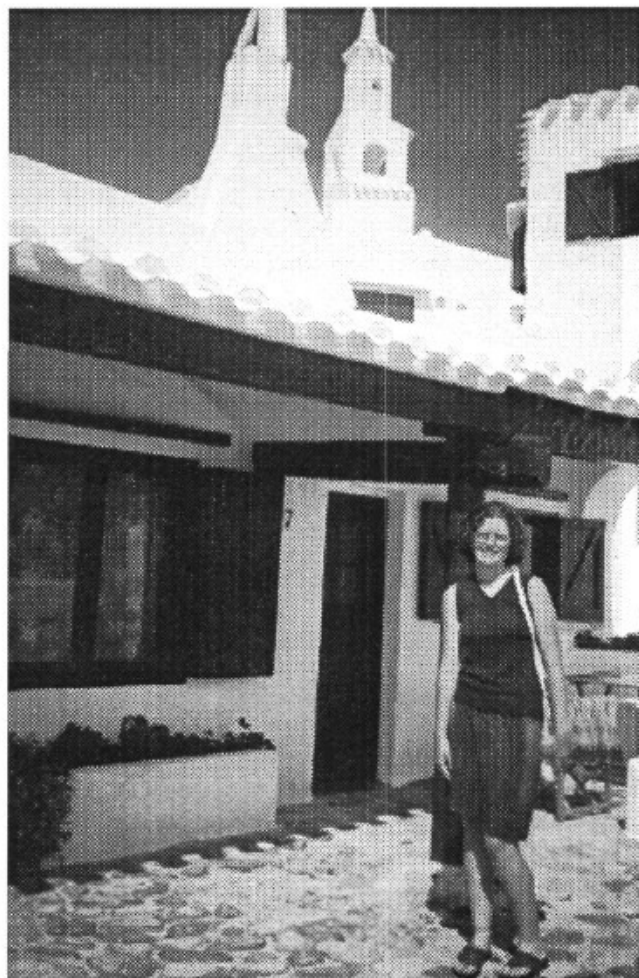
Somiava d'una forma constant que es casava amb una al.lota angelical que resultava esser completament distinta de la que estava enamorat. Però el seu enamorament, cal dir-ho, era completament platònic. Estava enamorat més que res perquè era aprenent de poeta i tots els poetes hi havien estat.

No sabia com interpretar el somni: estones creia que era una premonició que assenyalava la necessitat de canviar el referent de l'amor, altres es deia que era simplement una necessitat de contrast, i finalment que era un senyal que apuntava que necessàriament havia d'estimar encara més el mateix referent. Com es comprèn tot això, quant als sentiments, no feia més que augmentar la inseguretat de forma majúscula, i tal situació no era una recepta recomenable per un poeta.

Tenia l'hàbit d'enganxar-se pregonament al fet de somiar de despertar, i el cas més significatiu era que no feia cap esforç perquè els seus sentiments s'actualitzassin. Ell era de cap a peus un "jonqui" de l'amor platònic. D'igual forma que els somnis tampoc no tenia clar si la devoció per l'amor platònic era una necessitat de dependència o més aviat era l'efecte d'una causa que s'havia de cercar en criteris ambientals i educacionals. Potser fossin les dues coses.

La falàcia de l'autoengany el feia viure en una mena de bombolla d'il.lusions, de tal forma que en les altres dones veia sempre rasgues o formes de la persona estimada. Fins i tot amb les prostitutes havia d'imaginar per funcionar que estava amb l'estimada. Malgrat autopsicoanalitzar-se no entenia tampoc per què els seus resorts mentals eren peculiarment així.

Eren prou qüestions sense resposta i també per altra

13.- Na Catalina Sureda a Binibeca (Menorca) el passat estiu

banda un motiu més que suficient per a anar a un gabinet de psicologia perquè entesos en la materia donassin el seu parer especialitzat.

Hi va anar tot xalest perquè almanco tendria a qui contar l'enganxament del seu cervell. L'escoltaren atentament i li feren en diferents sessions bastants de texts psicològics. El diagnòstic final seu va esser sintètic i clar: patia de llibido reprimida. Li digueren que el millor que podia fer era una declaració amorosa en tota regla i que si no era correspost tenia el camí a seguir prefixat en el somni. Aquest camí consistia en cercar un altre referent amorós que no tengués res de platonisme.

Va esser conseqüent amb el diagnòstic dels psicòlegs: es va declarar més diplomàticament que apassionadament. Ella com el qui no en fa cas li va dir que estava contenta de tenir un admirador poeta però que estava enamorada del seu home.

Ara sabia que primer que l'enamorament hi ha el fet de conèixer la peça. Ell havia operat a la inversa i s'havia equivocat, però no per això es desanimaria.

Lluc Matas

Posem el comptador

0000 a zero

DE L'AIGUA

ACOSTUMA'T A...

✓ Reduir el cabal del dipòsit de l'inodor. Més del 40% de l'aigua de consum domèstic es tuda d'aquesta manera.

✓ Dutxar-te. Omplir la banyera suposa fer servir 300 litres d'aigua, que equivalen a quatre o cinc dutxes.

✓ Utilitzar la rentadora i el rentavaixelles a plena càrrega i amb els programes econòmics.

✓ Fer servir detergents ecològics i el mínim possible de lleixiu. D'aquesta manera les aigües domèstiques baixaran més netes i seran més fàcils de reciclar.

✓ Plantar en el jardí espècies adaptades al clima. En el cas de les Balears, tria'n les que siguin pròpies i adaptades naturalment als períodes de sequera i a les condicions de l'estiu.

✓ Utilitzar sistemes de reg que només emprin l'aigua estrictament necessària.

Es calcula que, a ca nostra, cada dia tudam el 50% d'aigua. Fes un esforç personal i estalvia un recurs tan valuós per a tots.

DESCARTA...

✗ Utilitzar la mànega d'aigua per fer net el garatge i altres dependències de la casa. Sovint és més eficaç la granera.

✗ Rabejar els plats amb el grifó obert. Es perd sis vegades més d'aigua que omplint l'escurador.

✗ Abocar a les canonades productes agressius (pintures, vernissos, medicaments, etc.), que dificulten el reciclatge posterior de l'aigua.

✗ Plantar, per raons decoratives, espècies que necessiten molta d'aigua. S'ha de tenir molt en compte aquest factor si has de plantar gespa.

PENSA QUE...

💡 Un grifó que goteja perd 16 litres d'aigua cada dia. Per tant, has de reparar els grifons que funcionen malament. Vigila també les pèrdues de les cisternes.

💡 Pots aprofitar per a altres feines (per exemple, regar) l'aigua freda que surt del grifó mentre esperes que en surti de calenta.

💡 Instal·lar un disparador a la boca de la mànega estalvia prop de 70 litres d'aigua quan rentes el cotxe.

💡 Regant les plantes a darrera hora del dia o a primera hora del matí, evitaràs l'evaporació.

💡 També ho és agrupar les plantes d'acord amb les seves necessitats d'aigua. A més, l'agrupació de plantes crea zones d'ombra i un ambient d'humitat.

💡 Les deixalles del jardí (fulles seques, restes de la poda...) es poden fer servir com a cobertura vegetal de les plantes.

Mantendràs la humitat de les plantes i estalviaràs aigua de reg.

💡 Pots utilitzar l'aigua de rentar les verdures o la fruita per regar les plantes.

💡 Si pretens construir un habitatge familiar, hi ha sistemes per separar les aigües brutes de les grises i que aquestes es poden reutilitzar per regar el jardí.

Canvia l'hàbit d'usar i tudar.

Reutilitza, aprofita i estalvia l'aigua.

No tiris el futur per la canonada.

GOVERN BALEAR

Conselleria de Medi Ambient, Ordenació del Territori i Litoral

BULLIT DE NOTÍCIES

VISITA DEL PRESIDENT JAUME MATAS

El passat dimecres dia 28 d'octubre rebérem al nostre poble, la visita del president de la Comunitat Autònoma D. Jaume Matas. Fou una jornada molt llarga la que passà entre nosaltres ja que arribà cap a les nou del matí i a les nou del vespre encara hi era. Es pot dir que no deixar de visitar cap carrer ni edifici, ni deixar de saludar cap persona que es trobàs pel carrer, dins comerços o centres oficials. Moltes foren les anècdotes que es produïren i també moltes les fotografies que feu el seu fotògraf. Esperam al proper número oferir-vos un reportatge gràfic de la visita si, com ens prometeren, ens el fan arribar.

Un grapat d'alumnes davan l'església del puig de Maria de Pollença, el passat dijous, dia 29 d'octubre

FESTA DE LES VERGES

I una setmana abans, el dimecres dia 21 d'octubre, es celebrà la festa de les Verges. I per això, com ja és tradicional, les bones bunyoleres es posaren en marxa i ens delitaren amb els seus bons bunyols. La festa fou celebrada especialment a l'escola de baix i al local de la Tercera Edat.

PROBLEMES AMB LA CÀMERA DIGITAL

En aquest número podreu comprovar que no disposam d'imatges fotogràfiques actuals. La causa és que la càmera digital se'ns ha espanyat. Teníem fotos de la bunyolada, de la volta al puig Roig, de l'excursió dels alumnes a Pollença,... Què li farem! Veurem si la podem arreglar o hem comprarem una altra millor. Procuram estar al dia amb els avanços informàtics que ens faciliten la feina. Però quan s'espanyen ens deixen amb el cul enlaire.

VORAVIES ARREGLADES

En revistes passades aixecàvem el desig de veure acabades les voravies del Carrer de Ses Venes una vegada acabat el mur i l'esfaltat del carrer. Ara vos podem informar de que ja hi podeu caminar peu pla i també ho podeu fer pel carrer de Son Negre.

ESCOLA DE MÚSICA

Ha començat a funcionar una altra vegada l'Escola de Música. Per ara té uns 23 alumnes, que fan les classes a l'aula de música de l'escola de dalt. Esperam que l'experiència sigui bona, que duri molts d'anys i que sigui el bessó d'una futura banda, grups de música o coral.

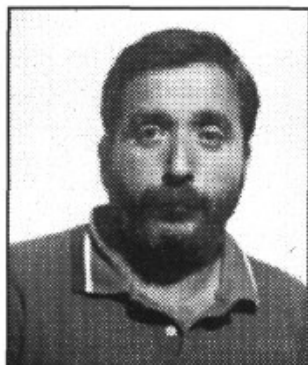
EXCURSIÓ A POLLENÇA

Els alumnes del segon i tercer cicle del CPA Monjo, el passat dijous dia 29 d'octubre anaren d'excursió a Pollença. Allà pogueren conèixer varis edificis del poble així com diferents aspectes culturals i festius del poble. Alguns es cansaren una mica contant els 365 escalons que té el Calvari o els 330 metres d'altura que fa el puig de Maria.

RENOVACIÓ DE LA JUNTA DIRECTIVA DE L'AMPA

L'Associació de Pares i Mares d'Alumnes del Col·legi Públic A. Monjo ha renovat la seva Junta Directiva. Aquesta està presidida per Gabriel Pons Reynes, Gaspar Mas Mas és el vice-president, Martí Ferriol Pons és el secretari, Maria Rosselló Florit és la tesorera i Joana Maria Castelló Mas, Catalina Ferriol Salamanca, Bàrbara

BULLIT DE NOTÍCIES

Ferriol Mayol, Coloma Perelló Estarellas, Nadal Josep Ferriol Negre, Joana Maria Ferriol Ferriol i Jaumes Pastor Sureda són els vocals.

Gabriel Pons Reynés,
president de l'Associació de
Pares i Mares

RENOVACIÓ DELS CONSELLS ESCOLARS

Durant aquest mes de novembre es duen a terme la renovació dels Consells Escolars dels centres educatius. Pel que fa al Col·legi Públic Antoni Monjo, les eleccions a membres del Consell Escolar tindran lloc el proper dia 17 de novembre, a les 12'30 hores ho faran els mestres i de les 19 a les 21 hores ho faran els pares entre els candidats presentats.

CAMINS EN MAL ESTAT

Els camins que van a les diferents finques del nostre terme necessiten apedajar. En la fotografia feta al camí de Deulosal podeu comprovar que està deixat de la mà de Déu i aquest no lo salv.

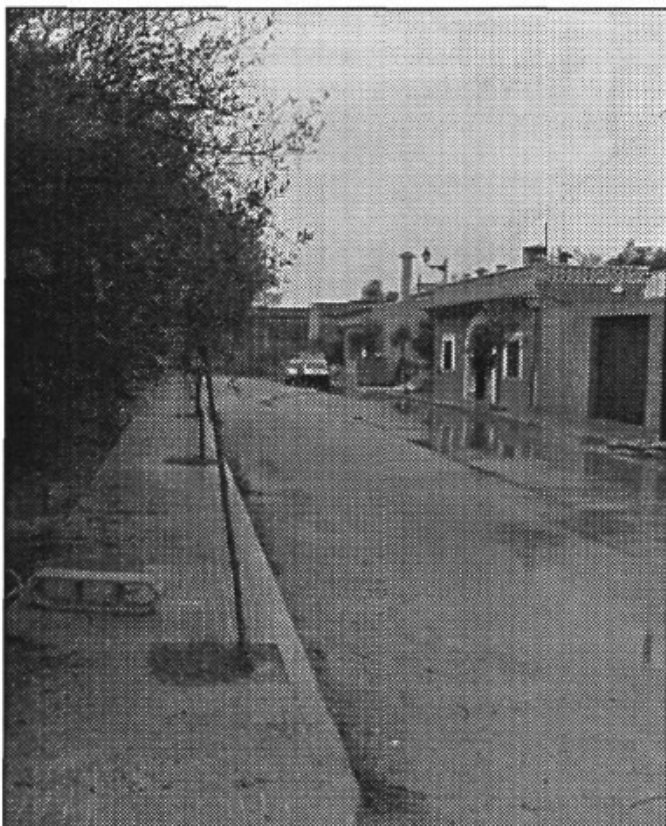
Estat del camí de Deulosal

RECOLLIDA D'OLIVES

Un temps anaven a muntanya, ara ja no cal. Alguns veïnats dels carrers de Ses Venes i carrer Mestre Àngel Madrigal s'han cuidat de la recollida de l'oliva d'enguany.

L'Ajuntament haurà de fer torns rotatius entre els verinats si no vol que acabin a tots, ja que n'hi ha que s'han queixat perquè no hi arribaren a temps.

Carrer mestre Madrigal,
amb les oliveres que
sembrà l'Ajuntament

SOPAR A SES TARRAGONES

El passat dia divendres dia 23 d'octubre l'ajuntament convidà als organitzadors d'activitats durant les jornades d'estiu així com als voluntaris de la fira, a un sopar al restaurant de Ses Tarragones.

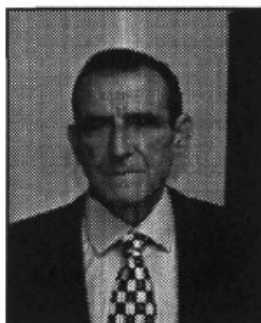
DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT:

L'amo en Francesc Molinas Mas que morí el passat dia 5 d'octubre a l'edat de 90 anys. Viví al carrer Sa Tanca, número 29.

L'amo en Jaume Esteva Mascaró que morí el passat dia 18 d'Octubre a l'edat de 69 anys. Viví a la plaça des Pou, número 19.

Madò Antònia Ferriol Moragues que morí el passat dia 28 d'octubre a l'edat de 79 anys. Viví al carrer de Son Puig, número 13.

Que descansin en pau.

BENVINGUTS:

Rafael Hidalgo López que va néixer el passat dia 1 d'octubre. Els seus pares són en José Hidalgo Jiménez i na Rosario López Serra.

Na Margalida Colombram Quetglas que va néixer el passat dia 17 d'octubre. És filla de Martí Colombram Font i n'Apol·lònia Quetglas Jordà.

Enhorabona als seus pares i demás família.

TELÈFONS D'INTERÈS:

AJUNTAMENT	971525002
FAX	971525194
UNITAT SANITÀRIA (cita prèvia)	971525594
APOTECARIA	971525020
ESCOLA DE DALT (telèfon i fax)	971525083
ESCOLA DE BAIX	971525252
LOCAL TERCERA EDAT	971525564
PARRÒQUIA	971525033
GESA INCA: AVARIES	971880077
BOMBERS	085
HOSPITAL MANACOR Informació	971847000
Urgències	971847060
Cita Prèvia	971847100
AMBULATORI D'INCA	971502850
URGÈNCIES A TOTAL L'ILLA	061
SON DURETA (Centraleta)	971175000
AMBULÀNCIES S.S. (Inca)	971502850
AMBULÀNCIES	971200362
RECAPTACIÓ TRIBUTS CAIB (Inca)	971505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA (Inca)	971505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Matí: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANITÀRIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dimarts, dijous i divendres: de 18 a 20 hores.

Dimecres: de 17 a 20 hores.

Dissabtes: de 10 a 13 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Sortides Maria: 8 i 15 hores. (15 h. Dissabtes no, Festius sí)

Sortides Palma: 13 (dissabtes, 14 h) i 19 hores. (Festius, 19, 15 hores)

LÍNIA INCA-MANACOR:

Cap a Manacor: 12'30 i 19'55 hores.

Cap a Inca: 9'40 i 18'50 hores

LÍNIA MARIA-HOSPITAL-MANACOR:

(De dilluns a divendres)

Sortides Maria: 7'55, 10'30 i 14'45 hores

Sortides Manacor: 11'05, 13'35 i 18 hores

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU: Carrer Ponent, número 3.

- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 hores al 855043

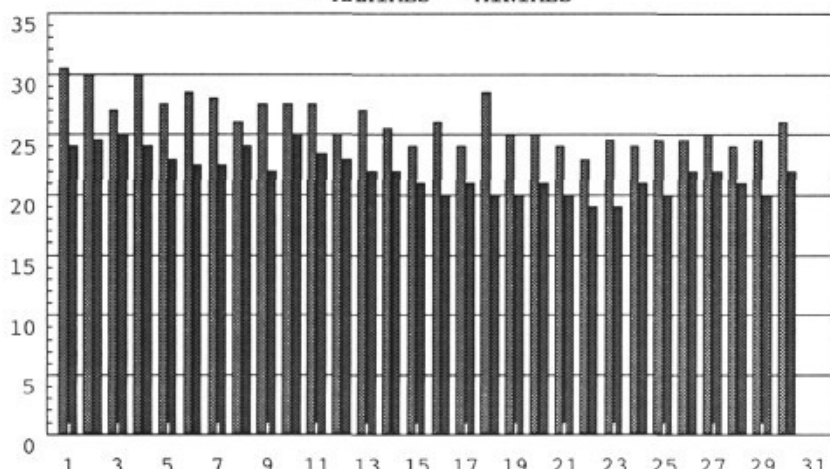
- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al 520292

- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anticonceptius heu de cridar al 236624

El temps

SETEMBRE

■ MAXIMES ■ MINIMES

PLUVIOMETRIA

Dia 7 4 l.

Dia 11 2 l.

Dia 12 3 l.

TOTAL: 9 LITRES

Temperatura Màxima
30'5 °C (Dia 1)

Temperatura Mínima
19 °C (Dies 22 i 23)

Temperatura Mitjana
24 °C

Mitjana Màximes
26'1 °C

Mitjana Mínimes
21'9 °C

**ENGUANY TAMBÉ HEM FET LOTERIA!
FENT CARRERANY JUGA AL NÚMERO**

60.182

**SI VOLEU PAPERETES VOS PODEU
ADREÇAR ALS COMERÇOS DEL POBLE O
ALS MEMBRES DE LA JUNTA DIRECTIVA DE
L'ASSOCIACIÓ.**

Ahhh!, aquest any si.....que treurem.

"la Caixa"

Clínica Dental

Dra. Roxana Nevot González

MEDICO-ODONTOLOGO

COL. 433

C/. California, 36
07520 Petra

C/. Ses Corbates, 11
Tel. 930 51 95 05 07519 Maria de la Salut

Poemes d'en Rosselló

Adéu Francisco Molinas.

Adéu, Francisco Molinas
espera'ns en el cel
que el teu amic Miquel
ha perdut ses alegries
pensant amb tu i aquells dies
que tot era festa i mel;
jo ja sé que amb mi confies
que te faré dir ses misses
perquè ets de bona arrel

Versos a els teus nebots Joan Pastor i Molinas i la seva dona Magdalena Batle

Són dues belles persones
d'amor i de simpatia,
te cuidaren nit i dia
com el mar a dins les ones,
com el sol que resplendia

Les don les gràcies per tu,
perquè sé que tu ho faries,
l'amor per ells les daries,
Francisco estic ben segur
com a dos fills les tenies!

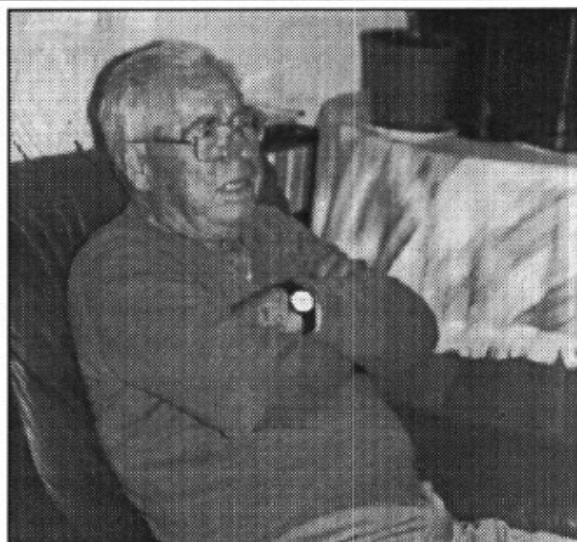
Gràcies Joan i Magdalena per la vostra amistat.

De tot el poble d'Inca, un record a sor Joana Ramis Font, que morí a Son Gottleu dia 12 d'agost quan contava amb 80 anys d'edat. Va ésser monja 59 anys i superiora del convent d'Inca molts d'anys.

SONET

Vós estau en el cel, sor Joana,
pensa amb vós tot el poble de Maria,
en què vivíeu a Son Gottleu, llunyana;
vos recordam amb amor i alegria.

El vostre cor de jove ja cantava,
la vocació d'amor, la llum divina
i en el convent ja éreu respectada
com a model de monja distingida.

Vostra història és tota poesia
de la Verge del cel i la mirada,
com a poeta vos admir la nit i el dia.

D'una santa com vós, ningú s'oblida,
en l'eterna oració com a germana
una estrella del cel vos il·lumina.

Un record per tots els avantpassats, paisans i paisanes de Maria de la Salut. En el dia 2 de novembre

Que bella es la tardor
de nostra vida
que ha vist passar la calor
del sol que brilla
dins la saba de l'avior
de nostra vila.

A on són aquells padrins?
que s'altre dia,
tot era amor i alegria.
I ara, a on són?
han fuit a s'altre món
de dins Maria
i una enyorança a tots mos crida
per resar per ells en aquest dia
a on una llàgrima s'hi fon.

Per ells jo tenc el pensament
i per ells jo tenc una oració,
per ells jo res molt dolçament
perquè estiguin eternament
a dins la casa del senyor.

Un record.
Miquel Rosselló i Quetglas
Inca, 2 de novembre de 1998

SEMBLANÇA I GRANDESA DE MARIA ROSA ESTARÀS, CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA DEL GOVERN BALEAR.

Per mi és intocable, pels mallorquins és admirable i creadora.

El dia que va néixer na Maria Rosa Estaràs, va néixer l'esplendor més gran de Valldemossa, que il·lumina a tots els mallorquins. Ella sola agombola amb alegria a tots els necessitats. Té el do providencial, és un imant que radia força i benestar a tot el qui ha tengut l'ocasió de conèixer-la. Ella, com a gran política, té una humanitat que consola amb el seu amor i fidelitat a les persones que es troben al seu entorn.

Per saber quina és la personalitat de Maria Rosa Estaràs, se l'ha d'haver tractada personalment. El seu sistema de fer política abriga, amb tota grandesa, un apostolat, degut a la seva senzillesa infinita; tant visita malalts com paralítics, com accidentats, com caiguts en desgràcia fins a les terres llunyanes d'Amèrica.

La honorable Rosa Estaràs ha cultivat i ho segueix fent, els solcs fructífers de la sembra de l'amor, dia a dia, i el seu nom quedarà reflectit a dins les pàgines més importants de la història de Mallorca. Ella és incansable, jo crec que molts de vespres no dorm moltes hores, tan treballadora com és, per tal de tenir a punt el seu organigrama polític i seguir el camí del nou dia.

Si vos pensau que he escrit aquestes línies per fer-li un seguit d'alabances a la honorable Rosa Estaràs, vos equivocau, perquè no tenc capacitat suficient en aquests moments per escriure amb profunditat sobre la personalitat de tan augusta donzella. Només he dit les més bones qualitats que ella atresora. Dins ella és tot amor i sentiment. Un dia vendrà, no molt llunyà, en què un llibre obert mostrarà el model verídica a tots els mallorquins, des dels adolescents als més grans.

És la flor i nata creadora que tenim a dins Mallorca, nostra Rosa Estaràs. Perquè na Maria Rosa Estaràs és nostra, és de tots els mallorquins.

He de dir amb tota franquesa que un servidor fa cinc anys que estic invàlid i paralític. Visc a dins un metre quadrat i no tenc cap esperança de curar-me. El meu pensament no veu sortida de cap casta i no tenc sortida per viure com els altres. És un poc trist viure a dins una soledat i carregat d'invalidesa, tenint l'única força en l'esperança en Déu. Estic amb contacte a través de l'oració amb Crist Nostre Senyor. He de confessar que pas alguns dies malament i uns altres més bé, fruit de mentalitzar-me contínuament amb l'oració. Per mi, l'oració és la gimnàstica que me fortifica per seguir el camí de continuar assegut, sense desesperar-me i mirar els raigs del sol que entren per la finestra i que m'indiquen un nou dia. És molt poc viure dins un espai d'un metre quadrat, i hi ha qualque moment, creis-me, que me sobra.

Tot això que he explicat, ve en consonància amb

una carta que vaig rebre de la honorable Maria Rosa Estaràs, junt amb tres llibres dedicats amb honor al meu nom. M'heu de creure sincerament si vos dic, que quan vaig rebre aquesta carta i els

llibres va esser l'espina que va encendre la bugia del meu cor i del meu pensament, per seguir amb optimisme, amb alegria i una gran moral; oblidant-me de la paràlisi i de la meua invalidesa, perquè una força invisible me va donar tanta força consoladora. Gràcies a les dolces i purificadoras paraules que me va escriure na Maria Rosa Estaràs. Moltes gràcies honorable! Perquè vós per mi heu estat com una doctora que m'heu sabut curar la ment, la qual estava ja ben esgotada.

Una abraçada del vostre amic que vos estima.

Miquel Rosselló i Quetglas

Inca, a 13 d'octubre de 1998

VERSOS AFECTUOSOS PER A MIQUEL ROSSELLÓ QUETGLES, EN EL DIA DEL SEU SANT

En Miquelet Rosselló
de Maria de la Salut
ell diu que no val un velló
però val més que un almucl.

Encara que estigui en el llit
té molta gent que l'admira
perquè el seu cor és una fira
que no li cap dins el pit.

En el dia del seu Sant
que és jornada d'alegria
això li estan desitjant
en Joan i na Maria.

Molts d'anys
29 de setembre de 1998 festivitat de Sant
Miquel, Arcàngel i Capità, vencedor de Llucifer i
els seus.

Joan Guasp

BIBLIOTHEQUES DE MALLORCA
- Centre Coordinador -

NOU HORARI DE LA BIBLIOTECA

Dilluns - 16'30 A 18'30

Dimarts - 17 a 19'30

Dimecres- 16'30 a 18'30

Dijous - 17 a 19'30

Divendres - 17 a 19

**Vine a la biblioteca, hi trobaràs
amics**

**Consell Insular
de Mallorca**

IA AL SETÈ DIA DÉU CREÀ ELS ESCACS

Frenètica activitat del Club d'Escacs

El primer dia el déu separà la llum de les tenebres. El segon dia creà el firmament. L'endemà separà la mar de la terra i cobrí la darrera d'arbres i terra, dia tercer. El quart dia dibuixà el sol i els dansaires estels. El cinquè dia els peixos i els ocells. I el sisè dia creà els animals terrestres, entre aquests l'home i la dona.

Al setè dia, déu va fer balanç de la creació. Al repassar l'inventari se n'adonà que havia creat un femer de coses difuses; inútils; inerts insuficients; inabastables; envejosament lliures; malcriades i imperfectes. No són característiques excloents, ni necessàriament en el mateix ordre. Amb parsimònia el déu s'allargà en el jaç celestial i rere meditar-ho un gigamegaquilohectodecamilionsèsima d'eternitat (és a dir, mig dia) li vengué un cop d'inspiració i per a compensar i disfressar els primers desfets inventà els escacs i la hipocresia per a distracció i perdició dels homes (ni excloents, ni necessàriament en el mateix ordre).

En el primer torneig celestial i primer de la història, el diable tingué la gosadia de guanyar-li amb un gambit de dama (és clar que l'àngel portava les negres). I el déu agafà un enuig de mil dimonis i d'aquesta mena l'àngel negre i aquell joc malèfic foren desterrats dels àmbits celestials. De llavors ençà, els afortunats mortals gaudim del malefici dels escacs.

Malgrat la indignació que ens pugui causar la injusta censura d'un abillat periodista (que a més sembla gaudir bravejant-lo) i l'opinió d'uns acomodats funcionaris que expressen que fèiem poca promoció dels escacs, el Club d'Escacs Maria segueix endavant amb la seva particular visió dels escacs: L'important és parlar dels escacs i no de nosaltres, sentir els escacs, viure els escacs. I a més demostrà que Maria no és mort, és un poble que alena a glopades espasmòdiques (grosses i espaiades).

Des de la darrera setmana d'Agost i durant quaranta dies el Club d'Escacs s'ha involucrat en una

intensa activitat mossegant tot els àmbits dels escacs.

Del 21 al 26 d'Agost: Sis sessions d'aprenentatge dins el marc de les Jornades Cultural esportives. La darrera fou improvisada, asseguts al terra del cadafal, en substitució de la partida d'escacs vivent programada, suspesa per manca de peces. Un repte que ens queda pendent,

Dia 5 de Setembre, Escacs Popular a la Plaça: Celebració del VII Torneig Blitz i el IX Torneig Infantil. Els vuit sèniors s'enfrontaren a partides de cinc minuts, destaca el retorn d'En Xisco Mestre, qui acusà la falta de ritme de joc. Disputaren una lliga prèvia per a determinar els enfrontaments a les eliminatòries, Pere A. Buñola el principal impulsor de què es classificassin tots vuit (els darrers anys s'accedia directament a semifinals) fou el sorprenent primer classificat, els altres anys li hagués atorgat plaça a semifinals i enguany quedà eliminat a quarts per En Xisco. Jeroni Bergas s'imposà una vegada més davant Monserrate Munar, qui accedia per primera vegada a la final. Notable participació en el torneig infantil amb catorze il·lusionats joves escaquistes. S'imposà el manacorí Miquel Juan davant el nou jugador del Club d'Escacs, Guillem Payeras. resum de les classificacions:

VII TORNEIG BLITZ

- 1.-Jeroni Bergas
- 2.-Monserrate Munar
- 3.-Francesc X. Mestre
- 4.-Antoni Ballester

IX TORNEIG INFANTIL

1. Miquel Juan
- 2.Guillem Payeras
3. Antònia Pozo
4. Miquel Mestre

A les 20'30 hores a l'antic Tele-Club es va fer l'entrega de trofeus, prèvia a l'acte d'inauguració de la singular exposició "Els Mons dels Escacs". Una exposició única en els escacs illencs, i enfocada des de dos punts de vista:

ELS ESCACS ARREU DEL MÓN: recull de segells, mata-segells, postals (de 1936 a més recents), curiositats,

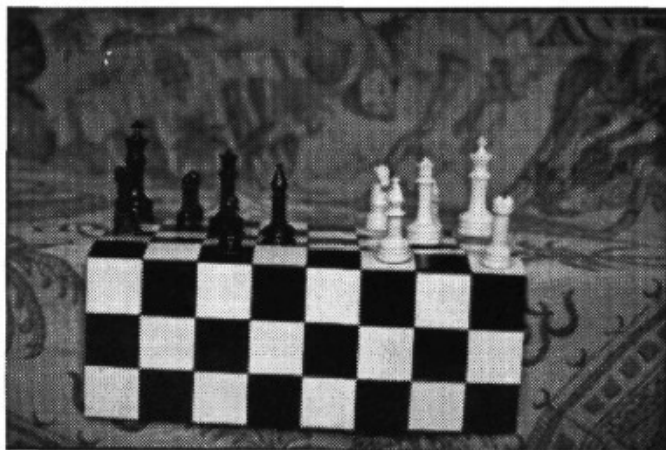
**ELS ESCACS A L'ABAST
DE TOTHOM**

L'UNIVERS ABANS DELS ESCACS (Els mons dels escacs)

anècdotes, fotografies d'època (destacant les simultànies d'Alekhine al Cafè Borne a finals de la dècada dels anys 20), escultures, pintures, llibres i revistes (des del tractats de finals de Rey Ardid, passant pels clàssics de l'Editorial Aguilera fins el nostre modest "20 anys ..."), retalls de premsa (des de la visió completa del Club d'Escacs Maria a través de Fent Carrerany a la Revista Quinzenal Il·lustrada -Balears - Any V- Palma a 15 de Juny de 1921, passant per fascicles de 1862, fins un article del setmanari Saturday Magazine, nº 784 de 21 de Setembre de 1844 que destaca quatre innovadores partides d'un juvenil Gambit Evans), mostra de taulers (més d'una quarantena de taulers de tota mena destacant els artesans de Josep L. Veyret fet a mà amb fusta de faig i inspirat en el folklore mallorquí i el d'En Joan Gelabert, un simpàtic joc d'escacs amb les peces fetes de canya i el tauler de saqueta).

L'UNIVERS ABANS DE COLOM (ELS MONS DELS ESCACS)

T E M E S MONOGRÀFICS:

Els Escacs a l'Escola, Quint Centenari dels Escacs Moderns, Homenatge a Artur Pomar i a Bobby Fischer, Els Escacs: Per ventura sempre o tal vegada mai, Escacs i computadores, Els Escacs a Maria.

L'objectiu fonamental dels coordinadors de l'exposició (Enric Pozo i Jeroni Bergas) ha estat el d'acostar als amants i aficionats dels

escacs i als profans els diferents mons dels escacs. Els escacs no es limiten a un univers de seixanta-quatre caselles on dos bojos hi passen els títols. Els seus límits són més bé la immensitat de la llegenda del savi Sissa i els grans de blat o els dels sonets de Jorge Luis Borges, dos dels més meravellosos sonets de la llengua castellana fan referència als escacs:

*En su grave rincón, los jugadores
rigen las lentas piezas. El tablero
los demora hasta el alba en su severo
ámbito donde se odian dos colores.*

*Adentro irradian mágicos rigores
las formas; torre homérica, ligero
caballo, armada reina, rey postrero,
oblicuo alfil y peones agresores.*

*Cuando los jugadores se hayan ido,
cuando el tiempo les haya consumido,
ciertamente no habrá cesado el rito.*

*En el Oriente se encendió esta guerra
cuyo anfiteatro es hoy toda la tierra.
Como el otro, este juego es infinito.*

L'exposició s'ha pogut dur a bon terme gràcies a la desinteressada aportació, col·laboració i entusiasme d'un gran nombre de persones i entitats. Els qui no enumerarem per a no semblar un llistat telefònic. L'exposició va romandre oberta fins el dia de la fira i així una gran quantitat de escaquistes gaudiren de l'oportunitat de visitar-la aprofitant la concurrència al XVIII Torneig. El dia de la Fira comptarem més d'una dotzena d'expositors que portaven alguna cosa d'escacs, no sabem si per ressò, providència o casualitat com diria un egregi funcionari. Inclòs un membre del Club d'Escacs firà un preciós tauler

**2 MESTRES INTERNACIONALS FRONT A FRONT
(XVIII TORNEIG OBERT)**

amb figures de l'Imperi Romà i que afegirem per unes hores a l'exposició.

XVIII TORNEIG OBERT D'ESCACS **SA FIRA'98**

El dissabte dia 27 de Setembre es celebrà el tradicional torneig d'estiu amb la peculiaritat de celebrar-se tot en el mateix dia. Un monstre de torneig: Vuit rondes de partides de quinze minuts, 100.000 pessetes en metàl·lic a més de trofeus i altres sorpreses, 67 jugadors inscrits en el torneig més fort que es recorda a l'àmbit illenc: Categoria XI amb una mitjana d'Elo de 2272, les expectatives actuals només en preveuen dotze. L'Individual del 97 també assolí la categoria XI però amb una mitjana de 2263 i l'Individual de la present temporada, actualment en disputa a Felanitx, la categoria X (2239). Dos mestres internacionals, un mestre FIDE i un femer de mestres regionals entre els participants. Alejandro Martinez per a no perdre la costum del darrer any s'imposa amb certa comoditat, constituint una relativa sorpresa que no supera la del nº 1 del torneig al veure's relegat al 13è. lloc. Com altres vegades a Maria, Na Mònica Calzetta quasi guanya, emperò cedeix taules sense lluita davant el campió a la darrera que li asseguren al manco el tercer lloc, al veure's desplaçada per un puixant Cosme Brull. Jeroni Bergas gaudí del honor d'ésser un dels derrotats a mans de Na Mònica: "A la nostra partida després de guanyar-me un peó mitjançant un cop tàctic, valor l'obsequi com ridícul i decidesc entregar-li la dama (serà el meu signe prescindir de la madona? A la tercer

ronda de l'individual en disputa a les poques jugades m'ofereixen el canvi de dames, així ho faig i guanyo una interessant partida. És clar, les madones no ens feren gens de nosa o nosaltres a elles). Doncs, després d'una interessant partida la campiona d'Espanya de l'any 97 se'n desfà bé i aca-

ba imposant-se (es clar, la madona finalment comanda) i iguala el nostre score personal (el nostre anterior enfrontament data de 1990), quedant així com a únic jugador amb score favorable amb Mònica el crac Mascaró, a l'actualitat foraviat per terres menorquines.

Resum de la classificació:

1. Alejandro MARTÍNEZ	7	
2. Cosme Brull	6'5	39'5
3. Mònica Calzetta	6'5	37
4. Lester Tattersall	6	36'5
5. Fernando Vega	6	35
16. Jeroni Bergas	5	35
17. Gaspar Mas	4'5	31
38. Miquel Ferriol	4	24'5
49. Sebastià Darder	3	30
50. Antoni Ballester	3	27'5
52. Monserrate Munar	3	26'5
56. Guillem Payeras	3	22
58. Pere Joan Ribas	2'5	

(65 classificats)

A les 20'30 hores es va fer el lliurament de premis i els actes de clausura de l'exposició. Just abans es va rendir homenatge a la memòria de l'amo En Tomeu Blanquet i l'amo En Toni Porret, els dos grans impulsors dels escacs a Maria en els seus inicis, gràcies de tot cor a tot dos.

Fou una gran festa i l'any qui ve ... més.

Jeroni Bergas Ferriol

X CERTAMEN DE FOTOGRAFIA "FENT CARRERANY"

B A S E S

TEMA: Lliure.

PARTICIPANTS: El certamen és obert a tothom. A l'apartat juvenil hi podran participar tots els nascuts l'any 1980 o posteriors.

OBRES: Cada participant podrà presentar un màxim de 3 obres a cadascun dels apartats del certamen. Al Premi "Mestre Pere des Retrats" no s'hi concursa directament, és el jurat que otorga aquest premi a la fotografia de totes les presentades que consideri que reflecteix millor la vida de les persones o del poble de Maria. Aquest premi és compatible amb els altres.

APARTATS I PREMIS:

-Premi Color	1er. 25.000'-Ptes. i trofeu. 2on. 15.000'-Ptes. i trofeu.	
-Premi Blanc i Negre	1er. 25.000'-Ptes. i trofeu. 2on. 15.000'-Ptes. i trofeu.	
-Premi Juvenil	10.000'-Ptes i trofeu.	- Premi Autor Local 15.000'-Ptes i trofeu.
-Premi "Mestre Pere des Retrats"	20.000'-Ptes i trofeu.	

FORMAT I PRESENTACIO: Les obres seran lliures d'imatge i format fotogràfic i aniran muntades sobre cartolina reforçada de 30 x 40 cms., blanca o negra.

IDENTIFICACIO: A la part de davant, marge dret inferior de cada fotografia hi figurarà el títol, lema i apartat en el qual es concursa. Els autors locals i juvenils ho faran constar. En un sobre tancat s'escriuran les dades personals de l'autor (nom, document d'identitat, telèfon i adreça), amb el seu lema a l'exterior. Totes les fotografies que no s'identifiquin d'aquesta manera quedaran fora de concurs, si bé, si hi ha espai s'exposaran.

TRAMESA: Les obres podran esser lliurades personalment o enviades per correu sempre que arribin abans del 30 de Novembre de 1998, a les següents adreces:

-Associació Cultural "FENT CARRERANY". C/. Major, 71
07519 -Maria de la Salut.
-Rudi's Foto-Servei. C/ Blanquerna, 18
07003 -Ciutat de Mallorca.

-Ajuntament de Mª de la Salut Plaça des Pou, 13
07519 -Maria de la Salut
- Imatges. C/ Pere Riera, 1
07500 -Manacor

Ha de constar al sobre 10è Certàmen de Fotografia "FENT CARRERANY". i el número d'obres que hi ha dins i apartats on concursen.

JURAT: El jurat estarà format per persones nomenades per l'Associació. El seu veredicté serà inapel·lable i els premis podran esser considerats deserts.

CALENDARI: Termini de presentació: 30 de Novembre de 1998.

Inauguració i lliurament de premis: 11 de Desembre de 1998 a les 20'30 hores.

Exposició: Dies 11, 12 i 13 de Desembre de 1998 a "Sa Capella Fonda".

Horari: Dia 11 i 12 de 20,30 a 22,00 hores.

Dia 13 de 11,00 a 13,00 hores i de 19,00 a 21,00 hores.

Devolució de les obres: Aquestes podran esser retirades al lloc d'entrega a partir de 10 de Gener de 1999.

NOTES:

1.- Les obres premiades o les que l'organització consideri que tenen algun tipus d'interés, quedaran en poder de l'Associació Cultural "FENT CARRERANY", que es reserva el dret de reproduir-les, exhibir-les i publicar-les.

2.- L'organització es reserva el dret a seleccionar les obres a exposar.

3.- Les obres seran tractades amb la major cura possible, però no es respon de les malifetes o pèrdues que es puguin produir.

4.- Cap obra presentada pot haver estat premiada anteriorment.

5.- Qualsevol cas no previst en aquestes bases serà resolt per l'organització.

6.- La presentació a aquest certàmen pressuposa l'acceptació d'aquestes bases.

PATROCINA

Consell Insular de Mallorca

Comissió de Cultura i Patrimoni Històric